

Valga

Linnaleht

427-aastane linn

nr 1 (5) • Veebruar 2012

Head kaaslinlased, õnnitleme teid Iseseisvuspäeva ja Eesti Vabariigi 94. aastapäeva puhul!
Valga Linnavolikogu ja Valga Linnavalitsus

Säde Selts 110

Säde seltsi asutamiskoosolek toimus 24. veebruaril 1902. Koosolek lõppes lauluga „Mu isamaa, mu õnn ja rõõm“. Esimeseks esimeheks valiti maakonnaarst Andres Alver.

Säde maja seerifoto 1913.

Selts asutati põhikirja kohaselt selleks, et oma liikmetele kõlblikku ja kasulikku ajaviidet pakkuda.

Eelnevalt olid Valgas omad seltsid juba sakslastel, lätlastel ja venelastel, samuti tegutses 1890. a loodud Valga Eesti Karskusselts.

Juba 1902. a otsustas seltsi nõukogu asutada Laenu- ja Hoiu Ühisuse, mille liikmed rajasid 1905. a ka Valga Vastastikuse Krediid Ühisuse. Õige pea tõusetas juba seltsile oma maja ehitamise vajadus.

Ajavahemikku 1903–1910 võib pidada aktiivseks seltsi majanduselu ülesehitamise perioodiks.

Esimese eestlasena linnapeaks tõusnud Johannes Märtsen algatas tütarlaste gümnaasiumi hoone ehitamise (valmis 1907), nurgakivi sai ka poeglaste gümnaasium (1910), linna kerkis rida silmapaistvaid ehitisi.

Kuulusid ju Säde Seltsi kohalikud ettevõtjad, aga ka kooliõpetajad — üks tuntumaid asutajaliikmeid Hans Einer — ja teised haritlased. Kahtlematult olid koloriitsed kujud pikaajalised seltsi juhid Tõnis Grünberg ja Johann Müllerson.

Aktiivselt korraldati mitmesuguseid piduõhtuid, perekonnaõhtuid, aiakontserte, kõneõhtuid jne. Näitemängutegevus sai suurema hoo juba oma maja valmides. Sädel oli oma sümfooniaorkesterigi!

Säde seltsi hoone avati pidustustega 11. aprillil 1911. Lisaks 600-kohalisele teatrisaalile leidsid majas asukoha hulk asutusi, kõrvale ehitati hotellihooned.

1923. a valmis Säde aias kõlakoda. 1925 toimus siin I Valgamaa laulupidu. Aiakontserdid toimusid kolm korda nädalas.

Säde Selts kui võimalus linnaelanike ühenduseks, asutajaliikmeid oli 93, neist

- 16 majaomanikku
- 17 kaupmeest, 9 selli
- 9 kingseppa ja 13 muud käsitöölisi
- 11 raudteeametnikku
- 5 võõrastemajapidajat
- 4 riigiametnikku
- 4 kooliõpetajat
- ehitusmeister, proviisor, kreisiarst, mõisaomanik.

Säde aed ja kõlakoda 1929.

Tsitaat tolleaegsest ajakirjandusest:

Vaadatagu nüüd missugusest seisupaigast tahes sündmuste pääle, kuid see, et eesti seltskond omale väikese kuulsusega linnakeses 100 000-lise seltsimaja nagu üle öö elule on kutsunud ja seal täie jõu ja arusaamisega oma ülesandest elama tahab hakata. See on sündmus mis mitte ainult Valga oma piirkonda ei unune. See, et ka väikese ainelise jõu juures ja ilma rahapungadeta võimalik on suuri asju ära teha, kui meestel südidust ja selget pilku jätkub ja usku enese sisse — selles mõttes on Walk meie teistele kodumaa linnakestele kõige julgustavamaks eeskujuks. Uue teatrisaalihoonega on rajatud aastakümnete töökava.

2011. aasta tublimad valgalased

Eesti Vabariigi 94. aastapäeva eel Valga kultuuri- ja huvialakeskuses toimunud pidulikust vastuvõtust tunnustasid linnavolikogu esimees ja linnapea 2011. aasta tublimaid valgalasi:

- Aasta pedagoog **PILLE OLESK**
- Aasta pedagoog **LIIVI RAUDSIK**
- Aasta kultuuritöötaja **SIIRI PÕLDSAAR**
- Aasta kultuuritöötaja **REET LAANOJA**
- Aasta kultuuritöötaja **SIRJE PÄSS**
- Aasta kultuurikollektiiv
Rahvatantsurühm **RUKKILILL**
- Elutöö preemia **HELI MERE**
- Aasta turismitöötaja **MARINA LAUK**
- Aasta arendustöötaja **RAINER KUUTMA**
- Aasta ettevõtja **ANDRES BALODIS**
- Aasta vabatahtlik **KÜLLIKI LUIK**
- Aasta sportlane **ANVAR KARIMOV**
- Aasta treener **ANDRIS UIBO**
- Aasta sponsor **TÖNU SÕRMUS**
- Aasta arst **ERIKA KAŠA**.

Palju tänu teile! Õnnitleme!

Kultuur

Rõõmus ja kraps on laululaps

Musikaalseid ja kõlava lauluhäälega Valga linna lapsi ja noori oodatakse osalema Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses 17. märtsil kell 12 toimuvale lauluvõistlusele „Valga Laululaps 2012“. Võistlus toimub seitsmes vanuserühmas 3.–26. eluaastani.

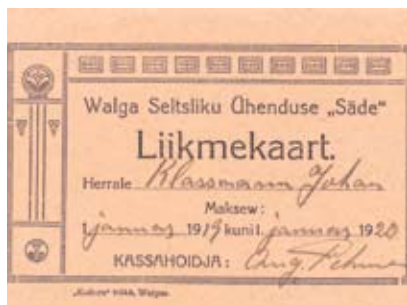
Registreerida saab kultuuri- ja huvialakeskuses kuni 11. märtsini (k.a). Kõigil osalejatel tuleb esitada üks laul: noorematel vanuserühmadel (3–13-aastastel) eesti keeles või laulja emakeeles, pikkusega kuni 3 minutit, vanematel vanuserühmadel (14–26-aastastel) tuleb valida oma vanusele sobiv keelise ja ajalise piiranguta laul. Saatemuusika eest hoolitsevad juhendaja ja solist ise. Kasutada on CD-mängija ja klaver.

Iga vanusegrupi kaks paremat lauljat esindavad Valga linna maakondlikul võistlusel aprillikuus, kus parematel 5–13-aastastel lastel avaneb võimalus osaleda ERR ETV programmi saatesarjas „Laulukarussell 2012“.

Linnaelu

Kas tead, et...

- Valga Linnavolikogu istungid saavad reaajas nähtavaks. Alustatakse istungi reaajas ülekandmist nii helis kui ka pildis. Juba 2. märtsi linnavolikogu istungit saavad Valga linna kodulehelt vaadata kõik soovijad.
- Välja on kuulutatud Valga Gümnaasiumihoone ehitus- ja renoveerimistöõde hange. Uus hange on ülevaatlitum, pakkumuste tabeli osas põhjalikult lahti kirjutatud ja töömahud on välja toodud pakkumuste tabelis. Hanke kestvus on 35 päeva, mis annab võimalikule ehitajale rohkem aega dokumentidega tutvumiseks. Hange on jagatud kaheks osaks. Fassaaditööd on eraldatud ülejäänud osast, et hõlbustada ehitaja leidmist. Lepingu allkirjastamiseni ehitajaga loodetakse jõuda aprilli esimeses pooles.

Liikmekaart.

Linnaelu

Tänapäevane hooldusravikeskus Valga haigla kompleksis

Valga haiglal on alates 2012. aastast valmisolek õendus-hooldusteenuste pakkumiseks nüüdisaegsetes tingimustes.

2012. a veebruaris lõppes projekt, mille eesmärgiks oli parandada Valga maakonna elanike jaoks nii statsionaarse kui ka ambulatoorse hooldusraviteenuse kättesaadavust ja kvaliteeti. Projekti ettevalmistamisega tehti algust juba 2009. aasta juunis. Sotsiaalministri käskkirjaga 16. juunist 2010 rahuldati taotlus Valga haiglas õendus- ja hooldusteenuste infrastruktuuri väljaarendamiseks. 2011. aasta kevadel alustati haigla hoone A-korpuse III, IV ja V korrusel rekonstrueerimistööd. Ümber ehitati ka haigla peasissepääs ja tehti sanitaarremont C-korpuse IV korrusel, senises hooldusraviosakonnas. Rajati kahest palatikorpusest koosnev, kõikidele nüüdisaegsetele standarditele vastav hooldusraviosakond, voodikohtade arv kasvas 12-lt 49-ni. Oluliselt paranesid patsientide olmetingimused ja personali töökeskkond. Projekti lõpptulemusena arendati välja integreeritud teenuseid pakkuv hooldusravikeskus, kus on tagatud valmisolek statsionaarse hooldusravi, koduõenduse ja päevakeskuse teenuste pakkumiseks.

Keskuse rajamine toimus Euroopa Regionaalarengu Fondi toel, meetmest „Õendus- ja hooldusteenuste infrastruktuuri arendamine“. Projekti abikõlbulik kogumaksus oli eelarves 1 249 273,96 eurot, sellest toetussumma 848 257 eurot.

Kodutute loomade varjupaik ootab heade inimeste abi

Valga Linnavalitsusel on juba mitu aastat olnud sõlmitud leping Varjupaikade MTÜ-ga. Lepingu kohaselt tegeleb töövõtja omanikuta või loomapidaja juurest lahti pääsenud koerte ja kasside püüdmise (vastava väljakutse saamisega), pidamise, ravimise, omanike leidmise ning varjupaiga teenuse osutamisega.

Varjupaigas korraldavad ja koordineerivad igapäevast tööd nii varjupaiga juhataja kui ka loomade talitaja. Uus personali koosseis asus Valga linnale teenust osutama veebruarikuust alates. Varjupaiga töötajad julgustavad loomaarmastajaid kodanikke õnnetu saatusega loomakeste elus osalema. Oodatud on inimesed, kes vabatahtlikult soovivad koeri jalutama viia, tegelda kiisukestega — kammida neid ning mängida nendega. Sellise tegevuse käigus saab lastel arendada elusolendi eest hoolitsemise kunsti, samuti pakub loomadega tegelemine positiivseid emotsioone ning mängulust, aga kindlasti ning arusaama, kui õnnetuks võib inimese vastutustundetud käitumine muuta loomakeste elu, kui inimene oma lemmikloom hülgab.

Valga lemmikloomade varjupaik asub aadressil Laatsi tn 11A ja on külastajatele avatud teisipäevast reedeni kl 14–17 ning laupäeval kl 11–14. Pühapäeval ja esmaspäeval on varjupaik külastamiseks suletud. Infot saab anda ja nõu küsida varjupaiga telefonil 529 9880 ning e-posti aadressil valga@varjupaik.ee. Vabatahtlikel osalejatel oleks vaja eelnevalt kokku leppida varjupaiga töötajaga nädalapäeva ja kellaja suhtes, et reguleerida loomadega tegelemist. Soovi korral võib külaskiiks kaasa võtta kassi- või koerakonservide ning ära ei öelda ka loomadele mõeldud maiustest.

Täiendavat infot varjupaigas olevate lemmikloomade ja organisatsiooni tegevuse kohta saab Varjupaikade MTÜ kodulehelt <http://valga.varjupaik.ee/>

Marju Kants

Valga LV linnahooldusameti heakorranemispetsialist

Jäätmeveo teenustasudest

Valga maakonnas korraldatud jäätmeveo ainuõigust omav aktsiaselts Veolia Keskkonnateenused esitas 12. detsembril 2011 Valga Linnavalitsusele taotluse segaolmejäätmete jäätmeveo teenustasude suurendamiseks.

Teenustasude tõstmise tingib kütusehinna enam kui 55% kallinemine ja jäätmekäitluskoha tasu enam kui 12% kallinemine võrreldes kehtiva teenustasu pakkumise esitamise ajal kehtinud hindadega.

Valga Linnavolikogu 28. märts 2008 määruse nr 9 „Valga linna korraldatud jäätmeveo rakendamise tingimused ja kord“ kohaselt saab jäätmevaldaja taotleda jäätmeveo teenustasu muutmist, kui esinevad objektiivsed asjaolud, mis oluliselt mõjutavad jäätmete veokulusid või jäätmekäitluskoha rajamis-, kasutamise-, sulgemis- või järelehoolduskulusid.

MTÜ Valgamaa Omavalitsuste Liit keskkonnaosakond on AS-i Veolia Keskkonnateenused taotluse osas andnud arvamuse, et võttes aluseks AS-i Veolia Keskkonnateenused esitatud konteinerite paketi põhiseaduse arvestust, korraldatud jäätmeveo pakettide maksumusi teistes Eesti piirkondades ja hinnatõusu nii kütuseturul kui ka saastetasude kallinemist, on esitatud taotlus põhjendatud.

Lähtudes eespool toodust otsustas Valga Linnavalitsus 13.02.2012 toimunud erakorralisel istungil toetada AS-i Veolia Keskkonnateenused taotlust, mille kohaselt tõusevad Valga linnas alates 01.04.2012 segaolmejäätmete jäätmeveo teenustasud.

Ilmar Tõlner

Valga LV aselinnapea

Segaolmejäätmete jäätmeveo teenustasude hinnad Valga linna I jäätmeveopiirkonnas		
Kogumismahuti suurus (m³)	Teenustasu ilma käibemaksuta (€)	Teenustasu koos käibemaksuga (€)
kuni 0,05 (jäätmekott)	1,77	2,12
0,08	2,11	2,53
0,14	2,27	2,72
0,24	2,89	3,47
0,37	3,26	3,91
0,60	6,12	7,35
0,80	6,98	8,37
2,50	17,04	20,45
4,50	27,38	32,85

Segaolmejäätmete jäätmeveo teenustasude hinnad Valga linna II jäätmeveopiirkonnas		
Kogumismahuti suurus (m³)	Teenustasu ilma käibemaksuta (€)	Teenustasu koos käibemaksuga (€)
kuni 0,05 (jäätmekott)	0,96	1,15
0,08	1,52	1,82
0,14	1,95	2,34
0,24	2,57	3,08
0,37	3,10	3,72
0,60	6,12	7,35
0,80	6,98	8,37
2,50	17,04	20,45
4,50	27,38	32,85

Sõsarad Valgast — 25!

*Sõsarad on Valgamaalt
Läti Valka piiri pealt.*

*Löövad tantsu hulgakesi
Ära iial nad ei väsi.*

*Rõõmus meel ja kerge jalg
Õhetamas nende palg.*

*Igal suurel peol nad käinud
Vahel väljamaadki näinud.*

*Aeg see lendab kiirelt nii
Tantsitud on jõudsasti.*

*Aastaid 25 on läind
Nagu oleks und nad näind.*

*Naer ja nali, rõõm ja lust
Sõsaratel passib just.*

Oleme sõralikud, kokkuhoidvad, rõõmsameelsed, kergejalgsed. Välja on kujunenud hulk traditsioone: suvised tantsulaagrid, jõulud, volbrüü tühistamine. Rühmaliikmete sünnipäevadel esinema

lisaks rahvatantsule omaloomingulise showprogrammiga (balletist kõhutantsuni). Rühma kuuluvad meditsiinitöötajad, õpetajad, raamatupidajad, riigiametnikud, kindlustaja.

Elagu meestepäev, elagu laulumehed!

Laupäeval, 18. veebruaril toimus Valga Kultuuri- ja Huvialakeskuses seitsme aastaga omapäraseks sündmuseks kujunenud Valgamaa Poistelaulu konkurs.

Siiri Põldsaar

Poistelaulu konkursi korraldaja

Nime järgi polegi selles midagi erilist. Poisid tulevad kokku ja žürii otsustab, kelle laul õnnestus paremini. Palju põnevam on seda sündmust vaadata n-ö telgi tagant. Kui palju teavad, et selle konkursi on ellu kutsunud noored ise?! Valgamaa õpilasesindused nuputasid tookord, kuidas aidata lahendada probleemi, et poistel on üsna vähe tegevusvõimalusi ja need tegevused, kus poisid saaksidki kaasa lüüa, on tüdrukud oma aktiivsusega lämmatanud. Nii toodigi välja tõsiasi, et maakonna lauluvõistlusele poisid minna ei julge, sest seal teevad konkurentsituult ilma tüdrukud. Kui poiss ka läheb laulma, siis vaadatakse teda kui mingit ime-likku. Ka ei tahtvat poisid ükski laulda ning tundvat sõpradega lauldes ennast kindlamalt. Nii saigi otsustatud, et poistele on oma lauluvõistlust vaja ja just sellist, kus saab hulgakesi laulda ja pole „segavaid“ tüdrukuid. Tookord tehti ettepanek ka maakonna noortebändide festivali „Noor Rock“ taaselustamiseks. MTÜ Kungla võitis noorte soovi omale südameasjaks ja on trullit nii Poistelaulu kui noortebändide festivali traditsioone kandnud.

Need, kes poistelaulu võistlusi vaatamas käinud, on kogenud kontserdi lahedat fiilingut ning tunneb Valgamaa laulupoisse hästi. Varasematel aastatel on võistlust ilmestanud ka tuntud meesartistid Eesti lavadelt, kuid sel aastal piirdus üllatuskontsert lõbusa ühistegevusega. Keskpunktis aga ikka ja alati olnud väga erilised laulupoisid. Vennad Valdek ja Mihkel Ott, Ott-Mait

Põldsepp, Egnar Hernits, vahvad laulupoisid Harglast ja Otepäält on küll kõik veel väga noored laulumehed, aga selle eest osalenud Poistelaulul peaaegu kõikidel aastatel. See konkurs olekski nagu nende jaoks loodud. Eelmisel aastal esmakordselt osalenud Kristo Põldsaar on kogu aasta ikka emale meelde tuletanud, et see talle teada annaks, kui Poistelaulule jälle minna saab. Nüüd juba täiskasvanute maailmas samme seadmas laulumehed, nagu Ott Kartau, Siim Kornel, Tõnu Troon, Alar Allik ja Imre Õunapuu on paljudel meeles just nimelt Poistelaulul väga võimsalt esitatud kavadege. Omapärane osaleja on ka Siim Sillamägi, kes traditsiooniliselt esineb omaloodud lauludega. Suur on korraldajate austus selliste vahvate noorte ees. Samas, olgem ausad, neid laulupoisse on maakonnas kahe käe sõrmede jagu. Ühelt poolt tõstab see nende väärtust, teiselt poolt paneb ku-

kalt kratsima. Tänavapildis oleme harjunud nägema noort, kõrvaklapid peas, muusikat kuulamas. Noored tunnevad Eesti ja maailma muusikat väga hästi. Räägitakse koguni, et Eesti noorte hea inglise keele oskus tulebki maailma popmuusikast, sest nad tõesti teavad väga paljude laulude sõnu peast. Miks ta siis ise laulda ei julge ja muusikatunnis küsib võimalust laulusõnu kirjalikult või lugedes vastata? On kuidas on, aga meestepäeval on sobiv anda au nendele noortele laulupoistele, kes Poistelaulu võistlusel ilma tegid ning selle päeva kangelasteks tõusid. Edu neile! Julgen kinnitada, et edukad saavad nad olema. Täiskasvanute maailmas muutuvad laulumehed ühtäkki naiste lemmikuteks ja säravad tavaliselt pidude keskpunktis. Kummalisel kombel suurte inimeste pidudes on laul väga tähtsal kohal ja seega ka laulumehed. Elagu laulumehed!

Tore, kui koolis on TORE!

Reedel, 3. veebruaril toimus kevadpealinnas Türil noorteühingu TORE aastakonverents-koosolek, millega TORE tähistas 16. sünnipäeva. Valga Gümnaasiumi, Valga Põhikooli ja Valga Vene Gümnaasiumi tugiõpilaste ja juhendajate delegatsioon osales ka selleaastasel üritusel, osalemist toetas linnavalitsus.

Nadežda Selivjorstova
Valga Vene Gümnaasiumi koolipsühholoog, toredate juhendaja

TORE (Tugiõpilaste Oma Ring Eestis) töötab Valga Vene Gümnaasiumis juba 10 aastat.

Tugiõpilastegevus koolis on järjepidev juhendaja ja õpilaste koostöö, mis keskendub sotsiaalsete oskuste õpetamisele, õpilaste isiksuslikule enesearengule ja heale toimetulekule erinevates koolisituatsioonides. Seega on tugiõpilastegevus oma olemuselt ennetav tegevus. Mida rohkem on koolis heade suhtlemisoskustega õpilasi, seda väiksem võimalus jääb kiusamisjuhtudele. Tugiõpilased saavad aidata kehtestava käitumisega, kuid nad ei osale kiusamises ega toeta seda pealtvaatamisega, vaid sekkuvad ise olukorda kiusamise takistamiseks või pöörduvad abi saamiseks täiskasvanu poole. Tugiõpilastegevus ei tähenda kooli koridoris korrapidamist, vaid endast ja kaaslastest lugupidavate suhete väärtustamist.

TORE toetab põhikooli riiklikus õppekavas välja toodud üldpädevusi, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Tugiõpilaste

tegevus on tunni- ja kooliväline tegevus, mille käigus suunatakse õpilaste omavahelist ja õpilaste ja õpetajate vahelist koostööd. TORE toetab väärtuspädevuse, sotsiaalse pädevuse, enesemääratluspädevuse ja suhtluspädevuse arendamist ja kujundamist.

Tugiõpilastegevus on järjepidev ja mitmetasandiline protsess, mis koosneb tugiõpilase jäoks koolitustest, teemaatilistest üritustest osalemisest või nende korraldamisest. See pakub isiksuslikul tasandil kogemusi, elamusi, õppimist, aktiivsust — enesearengut ja eneseteostust. Kooli tasandil on nii, et tugiõpilane märkab, omab seisukohti,

julgub sekkuda, aktsepteerib täiskasvanut partnerina, kellelt vajadusel abi paluda. Vabariiklikul tasandil on see osalemine mitmesugustel üritustel, oma kooli esindamine, suhted eakaaslastega, lõimimine teiste rahavaste kultuuridega, võimalus suhelda eestikeelses keskkonnas eesti keeles. Paljude tugiõpilaste endi sõnul on TORE-st teadliku alguse saanud nende aktiivne osalemine noorte elus erinevates valdkondades.

TORE maskotiks on vahva punane TOREvant. See suur, sõbralik ja tore TOREvant elab meie koolis, kuulub 1. septembril välja koolirahu, käib algklassides lastega mängimas nutikaid mängu. Jaanuaris on TOREvandi sünnipäev, mil ta käib kõigi algklasside laste juures, jagab neile komme ja igatühi on võimalus kallistada oma suurt sõpra. Igal õppeaastal toimuvad 20-tunnised TORE seminarid, kus osalevad õpilased, mõnikord ka koos vanematega. Õpitakse hindama inimlike väärtusi mängude kaudu. Koos Valga gümnaasiumi ja põhikooli toredatega osaletakse TORE vabariiklikul konverentsil ja suvekoolis. Nendel üritustel lõimime ja õpime eesti keelt eestlastest eakaaslastest seltsis mängides.

Õnitleme TOREvanti ja soovime kõigile toredatele palju huvitavaid ideid ja tegemisi kooli turvatunde loomisel!

TORE tegemistega saab ennast kurssi viia külastades kodulehte www.tore.ee

Põhikooli õpilased uurivad linna- ja vallavalitsusi

Valga Põhikool korraldab omakultuuri nädala — et lapsi rohkem siduda oma linna, maakonna ja riigiga ning õpetada neid väärtustama oma kodukohta ja siinseid inimesi.

Et saavutatut säilitada, edasi arendada ja mitte lasta lahustuda selles globaliseerivas maailmas, selleks ongi meie tarvis meie omakultuuri.

Valga põhikool korraldab (24. veebruarist–14. märtsini 2012) rahvapärismust kandvate ürituste sarja. Üheks selle nädala ettevõtmiseks on lähem ja põhjalikum tutvumine meie oma koduse maakonnaga. Kõik Valga Põhikooli klassid saavad ülesande valmistada ette loovtöö ühest meie maakonna omava-

litsusest. Loovtööd kantakse ette emakeelepäeval, 14. märtsil ja valminud töödest korraldatakse ka näitus.

Vähema kui poole saja aasta jooksul — nõnda vähe on kestnud meie kaks iseolemise perioodi kokku — oleme saavutanud miljonilise rahva kohta hämmastavalt palju: meist on saanud kultuurrahvas oma keele ja kultuuriga ning rahvusvaheliselt tunnustatud organisatsioonide liige.

Osakem hoida!

Haridus

Lasteaial Walko ilmub oma ajaleht

Valga lasteaias Walko ilmub üks kord kuus oma ajaleht, ajalehe nimiks on Põnnikaja.

Selle toreda nime pakkus välja Naerupalide rühma laps Kaisa Lill. Praeguseks on ilmunud kolm numbrit. Lapsevanemad on väga rahul, sest ajalehest saavad nad teada nii lasteaias kui ka oma laste põnevatest tegemistest.

Idee panna iga kuu kirja oma tegemised-toimetamised saime Tallinna lasteaiast Sipsik, kus samasugune ettevõtmine toimib juba mitu aastat ja tekitab ikka meeldivat elevust.

Ajaleht kajastab lasteaias igapäevaelu, lehe koostamisest võtavad osa kõik maja töötajad, kaasatakse lapsevanemaid ja koostööpartnereid. Iga uue lehenumbri tegemine toob huvitavaid mõtteid ja ideid. Põnnikaja paelub lugejaid oma värvikirevuse, huvitavate lugude, paljude fotode ja laste vahvate joonistustega.

Haridus

Sisseastumiskatsed Valga Gümnaasiumisse

Edukas sisseastumine Valga Gümnaasiumisse tagab hea hariduse ja kolm põnevat kooliaastat.

Hea 9. klassi lõpetaja, tee oma valik, tule 1. septembril 2012 õppima Valga Gümnaasiumisse!

Nüüd, kus kool alustab klassikalise gümnaasiumina, ootab Valga Gümnaasium kõiki **põhikooli lõpetajaid 10. klassi sisseastumiskatsetele 19. märtsil kell 10 Vabaduse tn 13** koolihoones. Järelkatsed toimuvad 23. märtsil kell 10 neile, kes mõjuva põhjuse tõttu ei saanud esimesel korral osaleda.

Alates 2012. aasta sügisest pakub kool kolme õppesuunda: humanitaarsuund, reaalsuund ning majandus ja IT-suund.

Õpilastel on võimalus valida lisaks kolmele õppesuunale veel rida erinevaid uusi ja huvitavaid valikkursusi. Õppesuundade toetuseks tehakse aktiivset koostööd Eesti ülikoolide erinevate teaduskondade ja kolledžitega, võetakse osa Tartu Ülikooli kursustest, ülevabariigilistest pilootprojektidest ja erinevatest konkurssidest ning võistlustest.

Täiendav informatsioon kajastub kooli kodulehel: www.valgagym.edu.ee, küsimuste korral pöörduda telefonil 766 3830.

Valga Gümnaasiumis arendatakse noorte teadushuvi

Eelmise aasta lõpus sõlmis Valga Gümnaasiumi juhtkond koostöölepingu Tartu Ülikooli Teaduskooliga. Koolidevahelised koordinaatorid on Tartu Ülikooli Teaduskooli arendusjuht Terje Kapp ja Valga Gümnaasiumist infojuht Pille Olesk.

Koostöö aitab infovahetust kiirendada ja suunata soovijateni. Tü Teaduskool soovib oma tegevusega populariseerida õpilaste seas akadeemilist haridust ja teadusega seotud elukutsed. Kooli uue arengukava kohaselt pööratakse enam rõhku õpilaste teadusandekusele ja suunatakse neid vastavalt huvidele. Juba aastaid õpivad meie kooli gümnaasiumiastme õpilased teaduskoolis. Teaduskooli on lisandunud palju erinevaid e-kursuseid, kus leiavad toetust koolinoorte teadvustatud erialavalikud ja väga tähtis on ülikooli astumiseks teenida ainepunkte. Et aidata teadushuvidega noortel juba enne ülikooli astumist tegelda neid huvitavate valdkondadega, on soovijatel võimalus kandideerida osa võtma KoolitusLabori tööst. Eesmärgiks on pakkuda teadushuvilistele noortele võimalust teostada oma teadusprojekt.

Nii käis 11.B klassi õpilane Hans Juurikas terve aasta TÜ materjaliteaduste laboratooriumis katseid tegemas. Nüüd esitab noormees 1. märtsiks bakalaureuse mahtu uurimustöö „Üheseinaliste nanotorudega modifitseeritud süsinik-ioonvedelik-polümeer komposiitmaterjalist täiturite valmistamine“. Töö sisaldab tulemusi, mida autor saavutas tehislühaseid uurides. Viimastel aastatel on meie õpilased osalenud ka õpilaste teadustööde riiklikel konkurssidel. Õpilaste juhendajaks oli Eva Tšepurko.

Kooli uuest arengukavast lähtuvalt otsib kool võimalusi teadusest sügavamalt huvitunud õpilasi toetada ja suunata nende arengut. Veebruaril algul toimus Tartus ajalooline teaduspäev 7.–9. klasside õpilastele. Teaduspäeva eesmärgiks oli innustada põhikooli õpilasi uurima ning uurimistööid koostama. Meie koolist osales kolm teadushuvilist õpilast: Karel Simson, Merili Viks ja Ode Laik 7.A klassist, õpilasi juhendas ajalooõpetaja Marika Riit. Juba eelmisel aastal osales põhikooli õpilane Karel Simson üle-eestilisel väikeste uurimistöö konkurssil ja saavutas seal esimese koha, juhendajaks oli Pille Olesk. Sel aastal üritab noormees mõõtu võtta vanemate õpilastega, osaledes uurimistööga Eesti Vabariigi Presidendi auhindadele. Et raskeid aineid huvitavamaks teha, on kevadeks kooli tellitud keemiabuss, tutvustamaks õpilastele keemiakatseid. Keemiaturvustust oskavad võluda õpilasi kõiksugu pulbrite, vedelike ja gaasidega.

Koostöös TÜ Teaduskooliga on kirjutamisel suurem keemiakatseid tutvustav projekt järgmiseks õppeaastaks. Õpetamisel on abiks ka Tartu Ülikooli televisioon, kus on väga palju videoloenguid erinevatelt elualadelt. Juba praegu on videoportaalist võimalik leida umbes 1000 tunni jagu videoid. Lisaks sellele saavad õpetajad kasutada TÜ Lasteülikooli loengute salvestusi.

Koostöö märgiks toimus 31. jaanuaril koolis 11.–12. klasside õpilastele Tartu Ülikooli vastuvõtutingimusi tutvustav infotund, kus noored rääkisid noortele sisseastumistingimustest. 12. klasside lapsed said valida endale sobiva eriala ja TÜ buss viib nad soovitud erialasid tutvustama. Valga Gümnaasiumi kodulehele panime portaali novaator.ee bänneri, et Tartu Ülikooli teadusuudised jõuaksid kõikide huvilisteni.

Pille Olesk

Valga Gümnaasiumi infojuht

Teistmoodi sõbrapäev

Valga Gümnaasiumis on käsil rida keskkonnaalaseid projekte. Jaanuaris käivitati uus maailmahariduslik projekt „Jäljed“. Projekti eesmärk on teadvustada probleeme, aidata leida lahendusi, suunates inimesi alustama iseendast. Projekti idee tuli kooli 12. klassi õpilaselt Jaan Juurikaselt, kes soovis teha midagi, et oma kaasõpilaste silmaringi maailma probleemide suhtes laiendada. Selle projekti ideega võttis noormees eelmise aasta lõpus osa rahvusvahelisest noortekohtumisest Slovakkias. Projekti juhtmeeskonda kuuluvad nii õpilased kui ka kooli huvijuht Maimu Vismann, ühiskonnaõpetuse õpetaja Jaan Uudelt ja infojuht Pille Olesk.

Projekti tegevuste käigus tegid 5. klasside õpilased usinalt plakateid maailma probleemide kohta, mõõtsid ökoloogilist jalajälge, vaatatsid filme. 10. ja 11. klasside õpilased vaatatsid maailmahariduslikke filme. Noored arutlesid üheskoos ja mõtlesid rühmatööna, kuidas meist igaüks saaks maailma paremaks muuta, milline on esimene samm toerantsuse poole ning kuidas peaks käima konkreetse abikäe ulatamine keskkonnale. 5. klasside lapsed tegid taaskasutustöötoas prügist installatsioone ja osalesid vihmapilli valmistamise töötoas.

Projekti finaali oli sõbrapäeval, mis toimus moto all „Ole sõbraks keskkonnale“. Gümnaasistid vaatatsid filmi „Katastroofi retseptid“. Film oli perekonnast, kes aasta aega püüdis elada naftavaba elu. Filmile järgnes arutelu ja taaskasutustöötoas, kus rühmatööna valmistati prügist installatsioone. Projekti tulemusena sooviti näha õpilaste huvi ja mõistmise jälge südames. Projekt toimus UNECSO Ühendkoolide tegevuste raames.

Pille Olesk

Valga Gümnaasiumi infojuht

